

VÝSLEDKY PODUJATIA NORWEGIAN DAYS A JEHO VÝZNAM PRE ĎALŠIE AKTIVITY VŠMU

Medzinárodný projekt **NORWEGIAN DAYS** pozostával z nasledovných aktivít:

- **Workshop Nórske husle / Hardanger Fiddle**, ktorý sa konal v koncertnej sále HTF VŠMU Dvorana 31. mája 2016 o 18. hod.
- **Koncert Nórsko-slovenského priateľstva** v Zrkadlovej sále Primaciálneho paláca 1. júna 2016 o 19. hod.
- **Koncert Dancing to Grieg** vo Dvorane 2. júna 2016 o 19. hod.

Ústredným umeleckým hosťom podujatia bola vynikajúca nórska huslistka **Eldbjørg Hemsingová**, reprezentantka najmladšej generácie a jedna z najvyhľadávanejších interpretiek súčasnosti.

V rámci workshopu 31. mája E. Hemsingová prezentovala po prvý raz na Slovensku najvýznamnejší a najpopulárnejší nástroj nórskej hudobnej kultúry "hardingfele" (hardangerské husle), ktorý zásadne ovplyvnil tvorbu nórskeho skladateľov od počiatku 19. storočia (Ole Bull, Edvard Grieg) až podnes. V druhej časti workshopu odzneli dve časti z Griegovho *Sláčikového kvarteta op. 27 č. 1 g mol*, inšpirovaného hardangerskými husľami, v podaní členov Spectrum Quartett (VŠMU). V následnej diskusii sa členovia kvarteta Ján Kružliak (1. husle), Daniel Herich (2. husle), Peter Dvorský (viola) a Branislav Bielik (violončelo) spoločne s E. Hemsingovou venovali niektorým aspektom hudobnej interpretácie diela.

Koncert Nórsko-slovenského priateľstva 1. júna sa uskutočnil pri príležitosti návštevy predsedu Nórskeho parlamentu pána Olemica Thommessa v Bratislave, a bol určený pre uzavretú spoločnosť – reprezentantov vládnych, diplomatických a kultúrnych kruhov a zastupiteľských úradov („High-Level Event"). Na tomto koncerte sa E. Hemsingová so sprievodom Eduarda Lennera (pedagóga VŠMU) predstavila ako interpretka dvoch diel pre husle a klavír nórskeho skladateľa Johana Halvorsena a Ole Bulla, ktoré odzneli v slovenskej premiére. Na tomto koncerte znela výlučne nórska a slovenská hudba, a pre mnohých návštevníkov bol vôbec prvým kontaktom s hudbou tejto proveniencie.

V rámci oboch koncertov sa E. Hemsingová predstavila aj ako sólistka v dielach pre husle sólo a orchester spoločne s Komorným orchestrom VŠMU pod vedením pedagóga VŠMU Jozefa Horvátha. Odzneli *Posledná jar* Edvarda Griega a *Allegro z Koncertu pre husle a orchester* F. Mendelssohna Bartholdyho. Orchester sa predstavil aj v interpretácii diela *Musica Slovaca* významného slovenského skladateľa hudby 20. storočia Ilju Zeljenku a v Griegovej *Holbergovej suíte*.

Koncert Dancing to Grieg bol slávnostným koncertom Komorného orchestra VŠMU pri príležitosti ukončenia akademického roku. Tento koncert, ktorý je organizovaný každoročne, bol od počiatku roku 2016 koncipovaný ako priame pokračovanie projektu GRIEG DAY. Toto bol prvý úspešný bilaterálny projekt, ktorý sa na pôde HTF VŠMU v Bratislave uskutočnil v novembri 2015 za podpory grantov EHP a Nórska a Nórskeho veľvyslanectva v Bratislave. Veľký úspech tanečného stvárnenia vybraných častí *Holbergovej suity* na koncerte Grieg Evening 11. 11. 2015 bol impulzom k naštudovaniu celej skladby Komorným orchestrom VŠMU a jej kompletnému baletnému predvedeniu v choreografii poslucháčky VŠMU Zuzany Andelovej – 1. júna ako výber s autorkou choreografie ako sólistkou, 2. júna celého diela so skupinou tanečníkov.

Aktivity NORWEGIAN DAYS vzbudili veľký záujem rozmanitých cieľových skupín a pre zaangažovaných umelcov predstavoval projekt unikátnu príležitosť k vzájomnej spolupráci, naštudovaniu nového repertoáru a oboznámeniu sa s osobitosťami autentických interpretačných tradícií nórskej hudby.

Projekt bol ďalším krokom v organickom rozvíjaní spolupráce medzi VŠMU a poprednými nóorskymi kultúrnymi inštitúciami a umelcami.

Počas svojho päťdňového pobytu v Bratislave nadobudla E. Hemsingová viaceré skúsenosti s rámci umeleckej spolupráce s pedagógmi VŠMU (klaviristom Eduardom Lennerom a vedúcim Komorného orchestra VŠMU Jozefom Horváthom) a poslucháčmi školy (členmi Spectrum Quartett a Komorného orchestra VŠMU). Ako sa vyjadrila v interview s Markétou Štefkovou pre časopis Hudobný život 7-8/2016, E. Hemsingová bola spokojná s úrovňou umeleckej spolupráce s mladými slovenskými umelcami, a pozvanie k spolupráci s VŠMU by prijala aj v budúcnosti. Pre slovenských hudobníkov predstavovala možnosť spolupráce s E. Hemsingovou ako prominentnou interpretkou svojej generácie veľkú výzvu.

Pre vedenie VŠMU sú projekty nórsko-slovenskej spolupráce veľmi dôležitými aktivitami, nakoľko napomáhajú k zvýšeniu prestíže VŠMU ako vedúcej umeleckej univerzity v diplomatických a vládných kruhoch na Slovensku, ako aj v širšom medzinárodnom kontexte.

Na základe dobrých skúseností boli študenti ako aj pedagógovia HTF VŠMU zo strany Veľvyslanectva Nórskeho kráľovstva v Bratislave a Úradu vlády SR prizvaní k ďalšej umeleckej participácii na podujatiach 17. mája 2016 (pri príležitosti osláv Dňa nórskej ústavy) a 28. 11. 2016 (pri príležitosti slávnostného podpisu memoránd - Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu 2014 – 2021).

V roku 2017 je plánovaný ďalší bilaterálny projekt medzi VŠMU a nóorskymi umelcami a muzikológmi. V dramaturgii projektu bude zohľadnené 110. výročie smrti najvýznamnejšieho nórskeho skladateľa Edvarda Griega (1843 - 1907). Pozornosť bude sústredená aj na fakt, že zakladateľ modernej slovenskej hudobnej kultúry Ján Levoslav Bella (1843 – 1936) sa narodil v tom istom roku ako Grieg. Paralely budú hľadané aj v oblasti súčasnej hudby oboch krajín. Projekt bude tvoriť viacero aktivít (workshop/y, koncert/y, muzikologický seminár) a časť aktivít bude prebiehať v Nórsku. Začiatkom roku 2017 zahája organizátori z VŠMU rokovania s nóorskymi umelcami a umeleckými organizáciami, Veľvyslanectvom Nórskeho kráľovstva v Bratislave, Úradom vlády SR atď.

Projekt bol významným príspevkom k Predsedníctvu SR v Rade EÚ.

prof. Markéta Štefková
iniciátorka a garantka projektu